

ELEKTRONINIŲ DUOMENŲ, NAUDOJAMŲ EKSPORTO IR IMPORTO MUITINĖS FORMALUMAMS ATLIKTI, MAINŲ TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Elektroninių duomenų, naudojamų eksporto ir importo muitinės formalumams atlikti, mainų taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato teisės teikti elektroninius duomenis, naudojamus eksporto ir importo muitinės formalumams atlikti (toliau – duomenys), suteikimą ir šių duomenų teikimo tvarką.

2. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

Asmuo – fizinis ar juridinis asmuo, sudaręs Elektroninių duomenų, naudojamų eksporto ir importo muitinės formalumams atlikti, mainų sutartį (toliau – Sutartis).

Asmens atstovas – asmens atstovas, įgaliotas teikti duomenis, naudojamus eksporto ir importo muitinės formalumams atlikti, elektroniniu būdu.

Asmens sistema – asmens, teikiančio elektroninius duomenis, naudojamus muitinės formalumams atlikti, taikomoji programinė įranga, užregistruota Muitinės deklaracijų apdorojimo sistemoje (toliau – MDAS).

Elektroninis pranešimas – struktūrizuota elektroninė (tekstinė) informacija (XML dokumentas), kurią sudaro duomenys, reikalingi muitinės formalumams atlikti.

Išorinis naudotojas – asmens, sudariusio Sutartį, įgaliotas atstovas, įregistruotas MDAS ir teikiantis duomenis elektroniniu būdu.

Skaitmeninis sertifikatas – sertifikatas, sugeneruotas pagal X509 standartą.

Autentifikavimo ir pasirašymo priemonės – skaitmeninis sertifikatas arba kvalifikuotas sertifikatas.

Sertifikato unikalus numeris (SHA-1 algoritmas) (angl. *Thumbprint*) – sertifikato santrauka.

Verslininko portalas – per muitinės portalą išoriniams naudotojams prieinama programinė įranga, kurios pagalba registruoti išoriniai naudotojai gali pateikti duomenis.

Verslininko sąsaja – sąsaja, aprašyta MDAS verslininko sąsajos specifikacijoje, paskelbtoje Lietuvos Respublikos muitinės (toliau – muitinė) interneto tinklalapyje adresu: www.cust.lt (toliau – Verslininko sąsajos specifikacija).

Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamente (EEB) Nr. 2913/92, nustatančiame Bendrijos muitinės kodeksą (OL 2004 m. specialusis leidimas, 2 skyrius, 4 tomas, p. 307), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2006 m. lapkričio 20 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1791/2006 (OL 2006 L 363, p. 1), ir 1993 m. liepos 2 d. Komisijos reglamente (EEB) Nr. 2454/93, išdėstančiame Tarybos reglamento Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, įgyvendinimo nuostatas (OL 2004 m. specialusis leidimas, 2 skyrius, 6 tomas, p. 3), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. balandžio 30 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 414/2009 (OL 2009 L 125, p. 6), ir Lietuvos Respublikos elektroninio parašo įstatyme (Žin., 2000, Nr. 61-1827).

3. Teisę teikti duomenis elektroniniu būdu asmuo įgyja po to, kai užregistruojama Prašyme teikti elektroninius duomenis, naudojamus eksporto ir importo muitinės formalumams atlikti (1 priedas) (toliau – Prašymas), pateikta informacija ir asmens pasirašo Elektroninių duomenų, naudojamų eksporto ir importo muitinės formalumams atlikti, mainų sutartį.

4. Kiekvienas registruotas išorinis naudotojas, norėdamas teikti duomenis elektroniniu būdu, turi turėti Lietuvos Respublikos elektroninio parašo įstatymo nustatyta tvarka sertifikavimo paslaugų teikėjo išduotą galiojantį kvalifikuotą arba kitą skaitmeninį sertifikatą.

5. Muitinei pareikalavus, nuo 2010 m. sausio 1 d. išoriniai naudotojai turės naudotis tik Lietuvos Respublikos elektroninio parašo įstatymo nustatyta tvarka sertifikavimo paslaugų teikėjo išduotais galiojančiais kvalifikuotais sertifikatais. Apie šį reikalavimą asmuo bus informuotas iš anksto. Jei asmuo nepateikia teritorinei muitinei kvalifikuoto sertifikato (pagal Taisyklių 1 priede pateiktą prašymo formą) iki muitinės pranešime nurodyto termino, Sutartis nutraukiama.

6. Asmens sistema, kuria naudojantis asmuo jungiasi prie verslininko sąsajos, turi atitikti Verslininko sąsajos specifikacijoje keliamus reikalavimus.

7. Asmens elektroniniu būdu tinkamai pateikti duomenys prilyginami pateiktiesiems raštu.

II. PRAŠYMŲ TEIKIMAS

8. Asmenys, pageidaujantys teikti duomenis elektroniniu būdu, privalo pateikti teritorinei muitinei, kurios veiklos zonai asmuo priklauso, Prašymą.

9. Prašymas turi būti pasirašytas juridinio asmens vadovo arba jo įgalioto asmens. Prašyme turi būti pateikti šie duomenys:

9.1. asmens pavadinimas (fiziniam asmeniui nurodoma vardas, pavardė), Juridinių asmenų registro kodas (fiziniam asmeniui nurodomas), buveinės adresas, kontaktiniai duomenys (telefono ir fakso numeriai, el. pašto adresas);

9.2. Muitinės prievolinkų registro kodas;

9.3. muitinės tarpininko liudijimo numeris (jeigu asmuo turi muitinės tarpininko statusą);

9.4. asmens atstovo, kuris paskirtas administratoriumi, duomenys (vardas, pavardė, kontaktiniai duomenys (telefono ir fakso numeriai, el. pašto adresas);

9.5. sertifikato, išduoto asmens atstovui, kuris paskirtas administratoriumi, unikalus numeris (SHA-1 algoritmas). Sertifikatas turi būti pateiktas kompiuterinėje laikmenoje arba atsiųstas Muitinės informacinių sistemų centrui elektroniniu paštu;

9.6. būdas, kuriuo asmuo pageidauja gauti pranešimus iš MDAS.

10. Asmens Prašyme nurodytą informaciją ir sertifikatą Muitinės informacinių sistemų centras registruoja MDAS per 1 darbo dieną nuo Sutarties pasirašymo dienos.

III. SUTARTIES SUDARYMAS

11. Prašymai teritorinėje muitinėje išnagrinėjami per 2 darbo dienas nuo Taisyklių 9 punkte nurodytos informacijos gavimo dienos. Atsakymas asmeniui pateikiamas raštu arba elektroniniu paštu.

12. Teritorinės muitinės pareigūnas patikrina, ar asmens pateikta informacija atitinka Taisyklių reikalavimus.

13. Jeigu pateikta informacija atitinka Taisyklių reikalavimus, teritorinės muitinės pareigūnas parengia Sutartį ir pateikia ją pasirašyti asmeniui (jo įgaliotam atstovui) ir teritorinės muitinės viršininkui.

14. Jeigu asmens pateikta informacija neatitinka Taisyklių reikalavimų, atsisakoma sudaryti Sutartį su asmeniu. Apie atsisakymą asmuo informuojamas raštu, nurodant motyvus ir apskundimo tvarką.

15. Asmuo, kurio prašymas nebuvo patenkintas, gali pakartotinai kreiptis tik tuomet, kai pašalina nurodytus trūkumus.

IV. ASMENS ATSTOVŲ REGISTRAVIMAS

16. Pasirašius sutartį, ji registruojama Muitinės departamento generalinio direktoriaus nustatyta tvarka.

17. Jeigu asmuo turi muitinės tarpininko statusą, tuomet jo įgaliotas atstovas (atstovai), kuriems numatoma suteikti teisę teikti duomenis MDAS sistemai, turi turėti galiojančią muitinės tarpininko pažymėjimą. Muitinės tarpininko pažymėjimo numeris registruojamas verslininko sąsajoje.

18. Asmuo vienam iš įgaliotų atstovų priskiria administratoriaus pareigas:

18.1. tvarkyti asmens atstovų prieigą prie verslininko sąsajos:

18.1.1. registruoti asmens atstovus verslininko sąsajoje;

18.1.2. keisti asmens atstovų duomenis;

18.1.3. panaikinti asmens atstovo registraciją;

18.2. užtikrinti tinkamas technines priemones prisijungti prie verslininko sąsajos;

18.3. užtikrinti, kad kiekvienas asmens atstovas turėtų tinkamas autentifikavimo ir pasirašymo priemones.

19. Jeigu administratorius negali prisijungti prie verslininko sąsajos ir atlikti Taisyklių 18 punkte nurodytų veiksmų, jis pateikia teritorinei muitinei rašytinį prašymą atlikti atitinkamus asmens atstovo (-ų) tvarkymo veiksmus, kuriame taip pat nurodo Sutarties numerį ir asmens įgalioto atstovo (-ų) identifikavimo duomenis.

20. Administratoriui pateikus Taisyklių 19 punkte nurodytą prašymą teritorinei muitinei dėl naujo asmens atstovo registravimo, pastarasis išoriniu naudotoju registruojamas ne vėliau kaip kitą darbo dieną.

21. Nutraukus sutartį su asmeniu, asmens atstovų registracija panaikinama.

V. DUOMENŲ PATEIKIMAS

22. Duomenis išoriniai naudotojai gali teikti bet kuriuo iš toliau nurodytų elektroninių būdų:

22.1. „sistema-sistema“ (angl. *Direct Trader interface*) būdu, naudojantis tinkline paslauga (angl. *Web service*), adresu: <https://mdasdti.cust.lt>;

22.2. per muitinės interneto tinklalapį www.cust.lt arba adresu: <https://mdastrader.cust.lt>;

22.3. elektroniniu paštu inbox.mdas@cust.lt pateikdami elektroninį pranešimą, pasirašytą elektroniniu parašu, patvirtintu MDAS registruotu sertifikatu.

23. Duomenų mainai tarp asmens ir MDAS vykdomi vadovaujantis Elektroninės importo deklaracijos pateikimo, priėmimo ir kitos elektroninės informacijos, susijusios su importo procedūrų vykdymu, mainų arba Elektroninės eksporto deklaracijos pateikimo, priėmimo ir kitos elektroninės informacijos, susijusios su eksporto procedūrų vykdymu, mainų taisyklėmis.

24. Registruotas išorinis naudotojas, teikdamas duomenis Taisyklių 22 punkte numatytais elektroniniais būdais, prisijungimui prie verslininko sąsajos privalo naudoti autentifikavimo priemones, kurios jį identifikuoja kaip asmens, pasirašiusio su teritorine muitine sutartį, įgaliotą atstovą. Kiekvienas elektroninis pranešimas turi būti pasirašytas elektroniniu parašu, patvirtintu MDAS registruotu sertifikatu.

25. Išorinis naudotojas apie duomenų, pateiktų Taisyklių 22 punkte numatytais elektroniniais būdais, būklę (pateikimą, priėmimą, atmetimą ir kt.) informuojamas Prašyme nurodytu būdu. Pateiktų duomenų būklę išorinis naudotojas gali patikrinti per muitinės interneto tinklalapį www.cust.lt arba adresu: <https://mdastrader.cust.lt>.

26. Duomenų pateikimas laikomas sėkmingu, jeigu jie patvirtinami MDAS. Duomenų pateikimo elektroniniu būdu data laikoma jų patvirtinimo MDAS data, kuri nustatoma programinėmis priemonėmis.

27. Asmens atstovas, sėkmingai pateikęs duomenis elektroniniu būdu, duomenų raštu teritorinei muitinei neteikia, išskyrus Sutartyje numatytus atvejus.
